

Ansvarlig redaktør
Asker kommune

Design
Dinamo

Foto
Dinamo/Ronny Boysen, side 10, 11, 17
Gettyimages, side 15
Asker kommune (Holmen
svømmehall), side 33
Tove Lauluten (Kistefosdammen
barnehage, side 33

Trykk
 HG Media
Trykket på
miljøvennlig papir

Asker kommune
Besøksadresse
Knud Askers vei 24
1384 Asker

Asker kommune
Postboks 353
1372 Asker

Telefon: +47 66 90 90 00
E-post: postmottak@asker.kommune.no

Innholdet i dokumentet er
tilgjengeliggjort under lisensen



Innhold

Forord	5
Hvorfor	7
Hvordan gjør vi det?	9
Samarbeid for å nå målene	17
Eksempler på hvordan vi jobber	23



Lene W. Conradi
Ordfører, Asker kommune

Forord

Vi skal bruke FNs bærekraftsmål som et overordnet rammeverk for den nye storkommunen vår fordi vi er en del av et større hele, og det hjelper oss å løfte blikket. Dette betyr at vi jobber for å oppnå bærekraftige lokalsamfunn, og samtidig er vårt globale ansvar bevisst.

I dette heftet har vi samlet en oversikt over hva vi hittil har gjort for å gjøre bærekraftsmålene relevante for vår kommune, og hvordan vi skal arbeide framover for å nå målene.

Arbeidet med bærekraftsmålene har allerede inspirert oss til å jobbe på tvers, både politisk og faglig. I tillegg ser vi at målene inspirerer innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner.

Vi opplever at bærekraftsmålene gir oss mange muligheter til å arbeide sammen til beste for askersamfunnet – og i solidaritet med resten av verden.

Jeg håper dette heftet vil inspirere til fortsatt innsats for bærekraftige løsninger, både lokalt og globalt!



FNs bærekraftsmål

Hvorfor?

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Bærekraftsmålene består av 17 mål og 169 delmål som skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene inndeles i tre dimensjoner – økonomisk bærekraft, sosial bærekraft og miljømessig bærekraft. Bærekraftsmålene gjelder for alle land i verden, og regjeringen har forpliktet Norge til å arbeide for å nå målene.

Gjennom «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023» gir regjeringen tydelige føringer for at kommunene skal legge FNs bærekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggingen.

Asker har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene. Klimaendringene er alvorlige, det forventes lavere økonomisk vekst, andelen yrkesaktive faller og ulikhetene i samfunnet øker. Når kommunen tar beslutninger må de derfor vurderes opp mot alle de tre dimensjonene. Kommunen skal legge til rette for at hele askersamfunnet involveres i arbeidet med å nå målene for miljø, økonomi og sosiale forhold.

Mål 3

god helse

Mål 4

god utdanning

Mål 9

innovasjon og infrastruktur

Mål 11

bærekraftige byer og samfunn

Mål 13

stoppe klimaendringene

Mål 17

samarbeid for å nå målene

Hvordan gjør vi det?

Kommunens viktigste oppgaver er å levere gode tjenester til innbyggerne, sørge for helhetlig samfunnsutvikling og tilrettelegge for et åpent og inkluderende lokaldemokrati.

For å klare dette må vi sikre både effektiv drift, nødvendig utviklingsarbeid og innovasjon i tråd med samfunnets og innbyggernes behov.

Implementering

Det er bestemt at FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen av askersamfunnet. Bærekraftsmålene skal hjelpe oss til å løfte blikket, styre i riktig retning og utvikle gode løsninger lokalt som også bidrar globalt. Dersom kommunen skal lykkes med å omsette de globale målene i lokal handling og praksis, må bære-

kraftsmålene integreres i all ledelse, planlegging og styring.

Vi gjør dette gjennom våre strategiske planer, som del av det ordinære måle- og styrings-systemet og i budsjettarbeidet. Asker har utviklet et eget sett med indikatorer som organisasjonen måles på og vi benytter nasjonale og internasjonale indikatorer som vi gjør lokale.

Ledelse er avgjørende for å lykkes med bærekraftsarbeidet i egen virksomhet. FNs bærekraftsmål setter retning for ledelsesutøvelsen i kommunen og hvordan den enkelte medarbeider jobber i hverdagen. Derfor er bærekraftig



ledelse og ledelsesutvikling del av arbeidet med å bygge ny kommune. Og alle kommunens ledere deltar på et ledelsesprogram over to år.

Kommuneplanens samfunnsdel

I arbeidet med Askers kommuneplan, kommunens overordnede strategiske styringsdokument, har de folkevalgte prioritert arbeidet med følgende bærekraftsmål i den første kommuneplanperioden:

- **Mål 3**
god helse
- **Mål 4**
god utdanning
- **Mål 9**
innovasjon og infrastruktur
- **Mål 11**
bærekraftige byer og samfunn
- **Mål 13**
stoppe klimaendringene
- **Mål 17**
samarbeid for å nå målene



Disse målene danner nå utgangspunkt for åtte satsingsområder i forslaget til kommuneplan for perioden 2020–2032:

- Samarbeid for å nå målene
- Bærekraftige byer og samfunn
- Handling mot klimaendringene
- God helse
- God utdanning
- Innovasjon, digitalisering og næringsutvikling
- Økonomi
- Medarbeidere

De 17 hovedmålene favner vidt og er relativt generelle, mens de 169 delmålene er mer avgrenset og konkrete. Utfordringsbildet varierer både landene imellom og lokalt i hvert enkelt land. Delmålene dekker derfor ikke alle utfordringer vi står overfor nasjonalt og lokalt, og FN oppfordrer til å gjøre lokale tilpasninger. Vi ser i tillegg at mange av bærekraftsmålene er formulert som en blanding av mål og strategier.



I arbeidet med å gjøre målene relevante for Asker og tilpasse dem til vårt plan- og styrings-system, har vi gjort følgende endringer:

- Hovedmål og delmål er omformulert for å samsvare bedre med våre lokale forhold, samtidig som vi sikrer koblingen mot de opprinnelige FN-målene.
- Alle målene er rendyrket ved at strategiformuleringene er tatt ut, og relevante strategiformuleringer er gjenbrukt eller omskrevet til strategier for delmålene.
- Vi har hatt behov for å formulere noen helt egne delmål som knytter seg til utfordringer som ikke er spesifikt uttrykt i FN-delmålene.



Resultatet av dette arbeidet er at forslaget til kommuneplan for perioden 2020–2032 består av til sammen åtte hovedmål og 28 delmål. Omkring halvparten av delmålene bygger på FN-delmålene, men er tilpasset og gjort relevante for Asker. De øvrige delmålene er relatert til øvrige utfordringer som askersamfunnet står overfor. Alle satsingsområdene i kommuneplanen er tverrsektorielle og gjelder for alle tjenesteområder. Vi må arbeide sammen på tvers av sektorer for å oppnå den utviklingen vi ønsker. Det er likevel slik at målene berører tjenesteområdene ulikt, og at enkelte mål er særlig relevante for enkelte tjenesteområder.

Slik har vi gjort det – eksempel på mål, strategier og indikatorer

Nedenfor følger et eksempel på hvordan Asker kommune med bakgrunn i FNs bærekraftsmål har definert hovedmål, delmål og strategier for ett av satsingsområdene i kommuneplanen, god helse.

Hovedmål

Opprinnelig hovedmål fra FN	Ref.	Hovedmål – God helse
Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.	FN-T 3	Askersamfunnet sikrer god helse og fremmer livskvalitet for alle, uansett alder.



Delmål og strategier

Opprinnelig delmål fra FN	Ref.	Delmål – God helse	Ref.	Strategier – God helse
Innen 2030 redusere prematur dødelighet forårsaket av ikke-smittsomme sykdommer med en tredel gjennom forebygging og behandling, og fremme mental helse og livskvalitet.	FN-T 3.4	Askersamfunnet arbeider helsefremmende og forebyggende for å oppnå god folkehelse, motvirke utenforskap og redusere risikoen for sykdom og tidlig død.	AK AK FN-T 12.8 AK FN-T 3.5 FN-T 3.8 FN-T 10.2	Asker kommune skal dreie ressursinnsatsen mot helsefremmende og forebyggende arbeid og aktivitet. Asker kommune skal legge til rette for at innbyggerne kan leve aktive liv og bo trygt i eget hjem så lenge som mulig. Asker kommune skal tilrettelegge for informasjons- og opplæringstiltak og andre virkemidler som bidrar til at innbyggerne tar gode valg for egen helse og livskvalitet. Asker kommune skal fremme arbeidet med forebygging av rusmisbruk og behandling av rusrelaterte skader. Asker kommune skal arbeide aktivt for at alle innbyggere følger vaksineprogrammet. Asker kommune skal i samarbeid med ulike aktører arbeide aktivt for å motvirke utenforskap og konsekvenser av sosiale ulikheter, og fremme tilhørighet og samfunnsdeltakelse.
Oppnå allmenn dekning av helsetjenester, herunder beskyttelse mot økonomisk risiko, og allmenn tilgang til grunnleggende og gode helsetjenester samt trygge, virksomme og nødvendige medisiner og vaksiner av god kvalitet og til en overkommelig pris.	FN-T 3.8	Innbyggerne har tilgang til grunnleggende, helhetlige og forsvarlige helsetjenester av god kvalitet og til rett tid.	AK	Asker kommune skal sikre et differensiert tjenestetilbud, helhetlige brukerforløp, god tverrfaglig koordinering og en strategisk og fleksibel ressursforvaltning.
	AK	Innbyggere som mottar helsetjenester lever aktive og selvstendige liv, tar medansvar for egen helse og deltar i utforming av tjenestene ut fra den enkeltes forutsetninger og behov.	AK AK	Asker kommune skal tilrettelegge for aktiv brukermedvirkning. Asker kommune skal samarbeide aktivt med ulike aktører for å mobilisere innbyggernes egne ressurser og nettverk, og tilrettelegge for egenmestring og samfunnsdeltakelse.
	AK	Asker kommune samarbeider aktivt med innbyggere, frivilligheten og næringslivet for å møte fremtidens helseutfordringer.	AK	Asker kommune skal i samarbeid med ulike aktører utvikle og samordne aktiviteter og tiltak som fremmer god helse og livskvalitet.



Indikatorer, måling og rapportering

Vi bruker indikatorer for å måle om kommuneorganisasjon beveger seg i retning av målene vi har satt og for å angi konkrete politiske ambisjoner for de ulike delmålene.

FN har utarbeidet et indikatorsett knyttet til de ulike delmålene, og Statistisk sentralbyrå (SSB) har vurdert dette opp mot norske

forhold. I påvente av et videre nasjonalt arbeid med indikatorer, har Asker kommune med bakgrunn i SSB-notat 2018/01 definert noen foreløpige indikatorer knyttet til hvert satsingsområde i kommuneplanen. Vi har valgt nasjonale indikatorer der tallene for Asker kan sammenlignes med andre kommuner og regioner.


Tabellen under viser de foreløpige indikatorene for satsingsområde God helse.

God helse - foreløpige indikatorer	Datakilde
Andel ungdomsskoleelever som er fornøyd med sin egen helse (prosent)	Ungdata
Vaksinasjonsdekning (meslinger) blant 9-åringene (prosent)	Kommunehelse statistikkbank
Andel barn i lavinntektshusholdninger etter kommunale grenser for lavinntekt (EU-60) (prosent)	Kommunehelse statistikkbank
Andel av befolkningen 0-74 år med muskel og skjelett-plager (per 1000)	Kommunehelse statistikkbank
Andel ungdomsskoleelever som sier de har drukket så mye at de har følt seg tydelig beruset minst en gang det siste året (prosent)	Ungdata

ISO-sertifisering

Asker kommune ønsker å ISO-sertifiseres etter kvalitetsstandard ISO 9001 og de to nye standard ISO 18091 om bærekraft

og 37120 for bærekraftige byer og lokalsamfunn. Dette skal hjelpe oss med å forsterke og konkretisere arbeidet med bærekraftsmålene i hele organisasjonen.



Samarbeid for å nå målene

Asker kommune har en tydelig ambisjon om samfunns- og tjenesteutvikling med høy grad av innbyggermedvirkning og samarbeid med relevante aktører for å adressere bærekraftsmålene. Samarbeid om å nå målene representerer muligheter for innovasjon med fokus på sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Å jobbe sammen på nye måter utfordrer tradisjonelle arbeidsmåter, og det er derfor behov for å bygge ny kompetanse i kommunen og i sivilsamfunnet, og nye modeller for ledelse og organisering i nettverk og partnerskap. Kommunen skal være en pådriver og stimulere til et bredt samarbeid for å løse samfunnsutfordringer. Gjennom innovative partnerskap med ulike samfunnsaktører, næringslivet og sosiale entreprenører skal kommunen tilrettelegge for en helhetlig og samordnet samfunns- og tjenesteutvikling som bidrar til gode og inkluderende lokalsamfunn.

Asker etablerer nytt senter for innovasjon og læring

Sentret skal være kommunens felles ressurs- og kraftsenter for en åpen samfunnsinnovasjon basert på FNs bærekraftsmål.

For å få til en bedre, mer koordinert og slagkraftig satsning på samfunns- og tjenesteutvikling i samarbeid med næringslivet, etableres det et Smart City kontor ved senteret. Smart City skal baseres på FNs bærekraftsmål med en bærekraftig utvikling med et helhetlig økonomisk, sosialt og miljømessig ansvar. Hovedfunksjoner i det framtidige innovasjonssenter er:

- Tjeneste- og samfunnsinnovasjon
- Digital transformasjon
- Program for smarte og bærekraftige samfunn
- Prosjekt- og porteføljekontor
- Innovasjonslab
- Ledelses- og organisasjonsutvikling
- Læring- og delingsarena
- Aktivt og verdiøkende samarbeid og partnerskap

Senteret samler kommunens kompetanse innen innovasjon og samskaping, tjeneste-design, prosjektstyring, innovative anskaffelser og digitalisering. Det etableres mekanismer som sikrer at kommuneorganisasjonen ivaretar denne kompetansen internt, men også mekanismer som sikrer at godt samarbeid mellom kommunen, næringsliv, forskning og akademia.







FN-nettverket - Network of Excellence

For å støtte opp under det lokale arbeidet, og bygge sterke partnerskap rundt bærekraftsmålene i byer og tettsteder, har flere norske kommuner, fylkeskommuner, organisasjoner og bedrifter innledet samarbeid med FN, under paraplyen United for Smart Sustainable Cities (U4SSC). Som del av dette arbeidet er det etablert et nasjonalt nettverk **Network of Excellence on SDG Societal Transition** i Norge. Nettverket har sitt utspring fra **The Geneva UN Charter Centre of Excellence on SDG City Transition** i Trondheim, som er etablert av FNs økonomiske kommisjon for Europa (UNECE).

Asker kommune deltar i nettverket sammen med Trondheim, Stavanger, Ålesund og Bærum kommuner. Nettverket jobber etter et rammeverk som er utviklet av Trondheim kommune og NTNU, i samarbeid med Limerick City and Council i Irland. Rammeverket utgjør en helhetlig tilnærming til smart bærekraftig samfunnsomstilling. Det redegjør for viktige aktiviteter og prosesser, og gir

dermed kommunene et nyttig styringsredskap når de skal ta stilling til hva som kan skje når, og hvilke aktiviteter og aktører som skaper forutsetninger for hverandre. Målet er å øke hastigheten på omstillingsarbeidet i kommunene.

Illustrasjonen viser rammeverket for helhetlig omstilling av byer og lokalsamfunn:

	Engasjere	Designere	Aktivere	Akselerere	Støtte
 Standardisere	Evaluerer	Visualisere	Simulere	Finansiere	Dele
 Utforme politikk	Skaffe oversikt	Revidere	Planlegge	Budsjettere	Analysere
 Etablere innovasjonspartnerskap	Gjøre avtaler	Koble sammen	Samarbeide	Prioritere	Styre porteføljen
 Endre organisasjonen	Identifisere	Lede	Støtte intra-prenørene	Gi rom for selvorganisering	Samhandle
 Involvere innbyggerne	Anerkjenne	Diskutere	Mobilisere lokalt	Koble	Forsterke
 Skape prosjekter	Presentere	Skape prototyper	Leverer	Nyttiggjøre	Dele suksesshistoriene

D3.1 The Bold City Vision Framework, Framework-for-Bold-City-Vision-Guidelines-and-Incentive-Schemes (2019)

Ståstedsanalyse 2019

Asker kommune gjennomfører høsten 2019 en nullpunktsmåling for å få et kunnskapsgrunnlag for videre utvikling og prioritering av aktiviteter knyttet til implementering av FN sine bærekraftsmål. Vi vil benytte en metodikk utviklet av United for Smart Sustainable Cities (U4SSC). Metodikken er basert på bærekraftsmål 11 og 91 indikatorer. Indikatorene er utviklet for å gi byer og lokalsamfunn en konsekvent og standardisert metode for datainnsamling og måling av innsats og utvikling for:

- å oppnå en bærekraftig utvikling
- å bli en smartere by/lokalsamfunn
- å bli en mere bærekraftig by/lokalsamfunn

Indikatorene gjør det mulig for Asker å måle framgang over tid, sammenlikne egen innsatsen med andre byer og lokalsamfunn samt legge til rette for formidling av beste praksis.

Anvendelse i Asker

Undersøkelsen vil gi oss grunnlag for målrettet utviklingsarbeid i alle kommunens arbeidsområder når vi skal implementere FNs bærekraftsmål. Den vil danne kunnskapsgrunnlag for vårt program **bærekraftige Asker** og fungere som nullpunktsmåling for programmet og for kommuneplanens samfunnsdel.

Resultatene av undersøkelsen kan synliggjøre veivalg i politikktutforming i tema-planer og behov innen organisasjons- og lederutvikling. Vi kan sammenlikne Asker kommune med andre kommuner, spesielt

innen Network of Excellence, og undersøkelsen vil danne grunnlag for samarbeid om utvikling og utveksling av kompetanse og metodikk kommunene imellom. Sist, men ikke minst, håper vi undersøkelsen kan brukes som insitament til dialog med næringsliv, akademia og andre samfunnsaktører om innovative partnerskap og prosjekter.

Involvering og kunnskapsdeling

Skal vi ha en sjanse til å nå målene til Agenda 2030 må vi mobilisere ikke bare kommunens folkevalgte og administrasjon, men innbyggere, næringsliv og frivillighet. I nye Asker bruker vi ulike grep for å spre kunnskap om FNs bærekraftsmål og deres relevans for vårt lokalsamfunn. Dette gjør vi på ulikt vis.

Innovasjonscamp 2018

Innovasjonscamp ble gjennomført på ungdomskolene i Asker, Røyken og Hurum i juni 2018, tema var FNs bærekraftsmål. 8-klassingene arbeidet i to dager med hvordan de kan bidra til å løse ett av bærekraftsmålene. Elevene var fordelt på 230 grupper, alle gruppene presenterte sitt forslag for en jury som bestod av representanter fra kommunene og lokalt næringsliv og det ble kåret tre vinnere som hadde løsningsforslag knyttet til kollektivtransport i ny kommune, bærekraft som eget fag i skolen samt en digital løsning knyttet til psykisk helse.

Innovasjonscamp ble gjennomført i samarbeid med Ungt entreprenørskap.



Askerkonferansen 2018

Askerkonferansen ble gjennomført på FN dagen 24. oktober 2018. 55 ungdommer fra Asker, Røyken og Hurum deltok sammen med ungdomsrepresentanter fra FN-organisasjonen UN Habitat i workshops og utarbeidet innspill til en bærekraftig utvikling av den nye kommunen. Både statsminister Erna Solberg, kommunal og moderniseringsminister Monica Mæland og barne- og likestillingsminister Linda Hofstad Helleland var til stede på konferansen for å høre hvordan ungdommen foreslår at den nye kommunen kan bygges i tråd med FNs bærekraftsmål.

Innspillene fra konferansen er samlet i rapporten Askerkonferansen.

Nattevandring på FN-dagen

Det å spre kunnskap om bærekraftsmålene og involvere innbyggerne våre på ulikt vis er en viktig del av bærekraftsarbeidet. Som ledd i dette arbeidet arrangerte vi på FN-dagen, 24. oktober 2018, en nattevandring opp Vardåsen for alle innbyggere i Asker, Røyken og Hurum for å sette søkelyset på FNs bærekraftsmål, men også for å samle innbyggerne om noen felles verdier og markere sammenslåingen av de tre kommunene. Gjennom vandringen opp Vardåsen slalåmbakke ble deltakerne kjent med alle de 17 bærekraftsmålene.

Bærekraftsarbeid i skolen

De unges kommunestyre (DUK) i Asker vedtok i sitt møte 21. november 2017 at alle rektorene skulle lage et undervisningsopplegg om FNs bærekraftsmål på alle trinn i askerskolen. I løpet av 2018 og 2019 har alle skoler i nye Asker jobbet med bærekraftsmålene. Vi mener skolen er en god arena for å spre kunnskap om bærekraftsmålene og skape forståelse blant barn og unge i kommunen vår.

Vi er derfor svært glade for at kunnskap om FNs bærekraftsmål og bærekraftig utvikling er blitt en del av den nasjonale læreplanen fra 2020 slik at vi kan fortsette det gode bærekraftsarbeidet som gjøres i askerskolen.

Bærekraftspiloter

Syv virksomheter i Asker og Røyken kommune har gjennom 2019 testet ut arbeidet med bærekraftsmålene i egen virksomhet. De syv virksomhetene er: Prosjekt og utbygging, Borgensonen barnehager, Hagaløkka skole, Landøya ungdomsskole, Brukertorget, Samfunns-helse og integrering og Sydskogen skole.

Hensikten med piloteringen er todelt:

1. Teste ut metodikk for operasjonalisering av målene i konkrete tiltak, inkludert risiko- og mulighetsvurdering, slik at dette kan benyttes som verktøy for alle virksomheter fra 2020.
2. Komme opp med gode eksempler på nye og bærekraftige tiltak, som inspirasjon for andre virksomheter i prosessen med virksomhetsplanleggingen for 2020.

Resultatene av pilotarbeidet skal presenteres i en egen rapport og skal inspirere til videre arbeid i alle kommunens virksomheter fra 2020.

Næringslivet

Vårt lokale næringsliv er sterkt involvert i bærekraftsarbeidet. Noen virksomheter, som Tomra og IKEA, har vært og er foregangsbedrifter både lokalt og internasjonalt. Men også små og mellomstore bedrifter har tatt eierskap og vist interesse for bærekraftsmålene. Gjennom Asker næringsråd har de etablert et eget bærekraftsnettverk og to år på rad har de arrangerer nettverksdager med bærekraft som tema. I tillegg tilbyr næringsrådet et eget kompetanseprogram for små og mellomstore bedrifter om hvordan bærekraftsarbeid kan øke bedriftens konkurransekraft.

Eksempler
på hvordan
vi jobber

Ombruksverkstedet
arrangerer åpne
dager, verksteder
og kurs, slik at de som
ønsker skal få *lage*
noe nytt, lære noe nytt,
oppgradere eller
reparere – alt på en
mer bærekraftig
og miljøvennlig måte.



Omattatt – kreativt ombruksverksted

Foreningen **Omattatt** jobber med ombruk og sirkulærøkonomi i praksis og er et samarbeidsprosjekt mellom Heggedal Nærmiljøsentral og Asker kommune.

På det lokale ombruksverkstedet lærer vi innbyggerne å se ressursene i avfallet vårt, og omskape materialer til noe «nytt». Det bærekraftige ombruksverkstedet har et stort skattekammer med ombruksmateriell, verktøy og utstyr.

Ombruksverkstedet arrangerer åpne dager, verksteder og kurs, slik at de som ønsker skal få lage noe nytt, lære noe nytt, oppgradere eller reparere – alt på en

mer bærekraftig og miljøvennlig måte. **Omattatt** blir primært drevet av frivillige, og alle innbyggere er velkomne til å delta enten ved å lære om eller dele sin kunnskap om ombruksprosjekter.

Omattatt – kreativt ombruksverksted er finansiert med støtte fra Asker kommune, Arbeidernes Økonomiske Fellesorganisasjon Aøf Friheim, Akershus fylkeskommune, Sparebankstiftelsen DNB og Miljødirektoratet.



Ombruk - relokalisering av ansatte

Omlag 650 ansatte i nye Asker skal bytte arbeidssted som følge av kommunesammenslåingen og 15 til 20 bygg er berørt. I denne prosessen er prosjekt **Ombruk** opprettet for å unngå å kaste inventar som kan gjenbrukes, repareres eller re-designes.

I alle aktuelle lokaler er inventar, møbler og byggematerialer kartlagt for ombruk. To sommerstudenter fra REdu-samarbeidet (www.redu.no), avfalls- og gjenvinningsbransjens store kompetanseløft, har digitalisert informasjonen i en ny digital plattform, GreenStock. Plattformen muliggjør ombruk av materialer og inventar og beregner besparelser innen økonomi, byggavfall og klimagassutslipp. Asker kommune har et innovasjonssamarbeid med

Zero Emission Developments AS som har utviklet plattformen.

Flytteprosjektet er en fin mulighet til å jobbe med ombruk i praksis. «Ombruk» er et godt startskudd for videre arbeid med ombruk i nye Asker, og gir nyttige erfaringer og inspirasjon.

Prosjektet har fått støtte fra Miljødirektoratets Klimasats-midler, som er en støtteordning for klimatilstand i kommunene.



Regionalt senter for marin forsøpling

Asker kommune har i samarbeid med næringsklyngen **No Waste!** og Mepex gjennomført et forprosjekt for å utrede muligheten for et regionalt kompetansesenter for marin forsøpling.

Med Oslofjordens lengste kystlinje og som et av de mest folkerike områdene i landet ønsker nye Asker kommune å være en foregangskommune når det gjelder reduksjon av forsøpling, tilførsel av mikroplast til naturen og sirkulær økonomi.

Et regionalt senter vil gi oss ny kunnskap om forsøplingen av

fjorden, og bidra til kunnskapsdeling mellom ulike aktører. Kompetansesenteret skal romme innovasjon og næringsutvikling, formidling og forskning.

Prosjektet har fått støtte fra Buskerud fylkeskommune. Asker kommune bidrar også med midler.



Idébank for bærekraftige barnehager

Borgensonen barnehager ligger i et område med stort mangfold og store sosioøkonomiske forskjeller. Bærekraft og utjevning av forskjeller har vært et satsingsområde for barnehagene i lang tid.

Gjennom pilotprosjektet om **FNs bærekraftsmål** har vi sett på hva vi gjør og hvilken praksis vi har som kan relateres til bærekraftsmålene. Det viser seg å være mange tiltak og derfra kom ideen om å samle alle gode tiltak i en idébank. I idébanken deler vi konkrete tiltak som kan gjøres i barnehagene for å innfri bærekraftsmålene. Noen tiltak er små og krever lite, andre krever noe mer tid, planlegging, økonomi og organisering.

I idébanken henter man inspirasjon og får konkrete oppskrifter på hvordan man kan innføre tiltak i egen barnehage.

Når tiltak innføres tjener man bærekraftspoeng i banken. Vi ønsker også at det skal være mulig å sette inn tiltak i banken slik at vi kan dele god praksis.

Vi har om lag 50 unike tiltak knyttet til bærekraftsmålene. Det er et stort spenn i tiltakene fra enkle tiltak som fysisk aktivitet og lek for å fremme god helse, bytteskap for å bidra til gjenbruk og redusere forbruk til større tiltak som overgangspedagog mellom barnehage og skole og inkluderende lunsj. Vårt mål med idébanken er at vi skal gjøre det enklere å tenke bærekraftig og sette målene ut i praksis for ansatte i barnehagene.

Det er et stort spenn i tiltakene fra enkle tiltak som bytteskap for å bidra til gjenbruk og redusere forbruk til større tiltak som overgangspedagog mellom barnehage og skole.



Etisk investeringsstrategi og finansforvaltning

Når Asker kommune investerer skal vi følge FNs regler for ansvarlige investeringer, **Principles for Responsible Investments** (PRI) og Statens pensjonsfond utland sine etiske retningslinjer.

Hele vår portefølje skal bestå av bærekraftige og ansvarlige investeringer. Derfor får alle våre leverandører av finansielle tjenester vårt etiske reglement og skal ikke tilby kommunen produkter som er i strid med reglementet.

Disse retningslinjene innebærer blant annet at selskaper som produserer inhumane våpen skal utelukkes. Videre skal selskaper

utelukkes dersom det er åpenbar og uakseptabel risiko for at kommunen gjennom sine investeringer medvirker til grove eller systematiske krenkelser av menneskerettigheter, eksempelvis tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid og barnarbeid. Eller alvorlig krenkelse av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre brudd på grunnleggende etiske normer.

Hele vår
portefølje skal
bestå av *bærekraftige og ansvarlige investeringer.*



FutureBuilt, et samarbeid for bærekraftige bygg og byområder

Asker kommune er partner i FutureBuilt. Dette er et 10-årig program som varer ut 2020. FutureBuilts visjon er å vise at det er mulig å utvikle klimanøytrale byområder og arkitektur med høy kvalitet.

FutureBuilt skal få fram forbildeprosjekter som skal bidra til å redusere klimagassutslippene for byggene i et livsløpsperspektiv, både i byggefasen og drift. Målet er 50 % redusert klimagassutslipp fra energi, materialer og transport i forhold til dagens standard. Pilotprosjektene som går inn i FutureBuilt-programmet forplikter seg til å oppfylle et sett med kvalitetskriterier, samt å dokumentere at disse kvalitetene oppnås.

Forbildeprosjektene skal ha høy arkitektonisk kvalitet og bidra til et godt bymiljø. FutureBuilt er et utstillingsvindu nasjonalt og inter-

nasjonalt og skal stimulere til nyskapning og endret praksis.

Forbildeprosjekter i Asker

Kistefosdammen barnehage

Kistefosdammen barnehage i Heggedal er ett av Asker kommunes første forbildeprosjekter i FutureBuilt-programmet.

Holmen svømmehall

Holmen svømmehall stod ferdig våren 2017, og er et av landets mest energieffektive svømmeanlegg.



Holmen svømmehall



Kistefosdammen barnehage

Korpåsen bofelleskap

Asker kommune bygger et nytt bofelleskap med 12 boenheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne på Gullhella i Asker.

Boligene vil være svært energieffektive – nær null-energi standard. Produksjon av elektrisitet kommer fra hele 250 m² solceller på takene. Bygget vil få tilført lokal fornybarenergi fra energibrønner.

FutureBike sykkelerklering

Fram til 2020 skal FutureBuilt-kommunene Asker, Bærum, Oslo og Drammen samarbeide om en felles politisk viljeserklæring om sykkeltiltak, kalt FutureBike. Det tverrpolitiske klimaforliket sier at all vekst i persontransporten skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

Sykkelpark i Heggedal

Trans'matorn sykkelpark i Heggedal var Askers første FutureBuilt forbildeprosjekt.

Kommunen sparer millioner med grønn lånefinansiering av miljøvennlige investeringer

Asker kommune har valgt Kommunalbankens grønne lån for å finansiere FutureBuilt-prosjektene Kistefosdammen barnehage og Holmen svømmehall. På ti år vil kommunen spare tre millioner kroner i renteutgifter. Grønne lån gis til prosjekter som fører til redusert energiforbruk eller mindre utslipp av klimagasser, eller bidrar til lokal klimatilpasning.



Fossilfri byggeplass

Innen 2025 skal alle kommunale bygg- og anleggsplasser i Asker være fossil- og utslippsfrie. En fossilfri byggeplass er en byggeplass som ikke benytter fossile energikilder. Dette betyr at alle anleggsmaskinene skal gå på ikke-fossilt drivstoff.

Når kommunen nå bygger et nytt kompetansesenter for fagopplæring og arbeidsinkludering for personer med tilretteleggingsbehov er byggeplassen fossilfri. Selve bygget har vannbåren varme, geobrønner og solcelleanlegg på taket og det benyttes en elektrisk drevet hjullaster som er utslippsfri i drift.

Denne elektriske anleggsmaskinen tilsvarer en reduksjon av klimagassutslipp fra byggeplasser med 13,5 tonn CO₂-ekvivalenter per år. Dette er reduserte utslipp i samme størrelsesorden som et fly med 100 passasjerer som flyr Oslo-Malaga, eller en mellomstor personbil som kjører strekningen Asker-Trondheim tur-retur 115 ganger.

For ytterligere informasjon om hvordan vi jobber med FNs bærekraftsmål:

Rådmannens forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2020–2030

Rådmannens forslag til Handlingsprogram 2020–2023

Virksomhetsstyring i Asker kommune

Nye Asker kommune tuftet på FNs bærekraftsmål

Askerkonferansen 2018. Rapport utarbeidet av Pure Consulting

Alle dokumentene er tilgjengelige på Asker kommunes nettsider www.asker.kommune.no

Network of Excellence: Bærekraftsløftet – et nasjonalt prosjekt <https://sites.google.com/trondheim.kommune.no/barekraft/start>

Collection Methodology for Key Performance Indicators for Smart Sustainable Cities (2017)

D3.1 Framework-for-Bold-City-Vision-Guidelines-and-Incentive-Schemes (2019)

